

## "להטיל מס מיוחד על רווחי כיל"



המשנה ליועמ"ש: "שיעור התמלוגים שמעבירה כיל למדינה נמוך ואינו משקף כלל את חלקו הראוי של הציבור"

יובל יועז ויובל אזולאי, "חדשות", עמ' 10

# המשנה ליועמ"ש קורא לממשלה להטיל מס מיוחד על הרווחים של מפעלי ים המלח

עו"ד אבי ליכט בחוות דעת עבור האוצר: ניתן לכפות על החברה לשאת בעלויות קציר המלח באמצעות חק במקרה שהמו"מ עם החברה ייכשל

מאת יובל יועז

רווחי מי"ה, בדומה למס שהציעה ועדת ששינסקי על רווחי הגז. גורמים משפטיים מציינים כי יש הברל בין משטר תמלוגים לבין מס, בעוד תמלוגים אינם יעילים, מאחר שהם נגזרות של ההכנסות, הרי שמס על רווחים חריגים מהווה חלק מתפיסה כוללת ולפיה המדינה רשאית להטיל מס מיוחד על שימוש במשאבי טבע ייחודיים. ●

## בכיל מסרבים להגיב על חוות הדעת

במפעלי ים המלח ובקבוצת כיל סירבו להתייחס לחו"ד של ליכט בטענה שלא עיינו בה וטרם קיבלו את המסמך. גורמים המקורבים לקבוצה סיפרו בעבר כי סוגיית המימון של קציר המלח נדונה בין מי"ה לבין האוצר ובמהלך ההידברות, אלה הסכימו לשאת במימון של כ-70% מהעלויות, תוך לקיחת האחריות על מימון של כל חריגה מעלות הקציר, שנאמדת בכ-3.75 מיליארד שקל, בפריסה על פני 20 שנה. גורם המקורב לקבוצה אמר בעבר כי בכל מקרה, מי"ה תתנגד בתוקף לממן את מלוא העלויות של הקציר, ותעדיף להגיע לבוררות. זאת, בנימוק שניסיון לחייב את מי"ה לממן את מלוא הקציר יעמוד בניגוד לתנאי הויכיון. "הסיטואציה המשפטית די לטובתנו", הבהיר אז בשיחה עם "גלובס" הגורם הבכיר. במו"מ של כיל עם האוצר ניסתה החברה לקדם עסקה כוללת: בתמורה למימון רוב הקציר, היא דרשה לזרז הקמת תחנת שאיבה חדשה מצפון ים המלח אל בריכת האידוי שבדרום ים המלח. בכיל דרשו שגם כתי המלון והמועצה האזורית תמר ישתתפו במימון הקציר.

● יובל אזולאי

מפעלי ים המלח לפעול ככל יצרו, ולהפנים את עלות הסיכון הנגרם בשל תהליך הייצור של מוצריה, ובכלל זה את הנזקים הסביבתיים שהיא גורמת. המשנה ליוע"א אף קובע כי למרות אחריותה המסוימת של המדינה לצורך להמשיך ולשאוב מים מחלקו הצפוני של ים המלח לטובת הבריכה הדרומית, חלקה של מי"ה במימון פתרון הקבע צריך להיות החלק העיקרי, ויתרת המימון צריכה לבוא מהמדינה, המלונאים והמועצה האזורית. חוות דעתו של ליכט חוברה

נוכח המו"מ המתנהל עם מי"ה בנושא. חוות הדעת אמורה לקבוע את גבולות הגזרה של המו"מ מטעם המדינה.

## "לא משקפים את הרווחים"

ליכט לא נמנע מלהתייחס לחלקה הנמוך במיוחד של המדינה בתמלוגים מהכנסותיה של מי"ה, והוא קורא לאוצר לבחון את

האפשרות להעלות את חלקה של המדינה. לא בתמלוגים, אלא באמצעות הטלת מס מיוחד על רווחי החברה. "שיעור התמלוגים שמעבירה מי"ה למדינה הוא נמוך", קובע ליכט, "ואינו משקף כלל את חלקו הראוי של הציבור מהרווחים הנוצרים משימוש במשאב הטבע המצוי בבעלותו. מצב זה מחייב בחינה מעמיקה". ליכט מציע לבחון הטלת מס על

חברת מפעלי ים המלח צריכה לשאת ב"חלק משמעותי ביותר" מעלות קציר המלח המיועד לבריכה הדרומית בים המלח, ובנוסף יש להטיל מס מיוחד על ליוע"א המשפטי לממשלה לעניינים כלכליים-פיסקליים, עו"ד אבי ליכט, בחוות דעת שהוגשה לאוצר. לרברי המשנה ליוע"א, ניתן גם לכפות את קציר המלח על החברה באמצעות חקיקה, אם תיכשל הבוררות המתנהלת עמה בשאלה זו.

חוות דעתו של ליכט עוסקת בשאלה מהי חלוקת הנטל הראויה בין המדינה לבין מפעלי ים המלח במימון קציר המלח והגנות החוף, ובשאלה האם ניתן לכפות את הקציר, במקרה שהמו"מ המתנהל עם החברה ייכשל. לדעת ליכט, הקציר נושא עמו תועלת רבה גם עבור החברה, בשווי המוערך בכ-2.5 מיליארד שקל לפחות.

## "להפנים את עלות הסיכון"

לרברי ליכט, "עליית המפלס והצורך להמשיך ולהגביה את סוללות הבריכה, גורמים נזק לאינטרסים ציבוריים, וצפויים לגרום לנזקים עתידיים לתעשיית התיירות ולאינטרסים נופים וסביבתיים. פעילותם של מפעלי ים המלח היא שיוצרת את הסיכון, ולכן עליהם לפתור את הבעיה ולשאת בעלויות של מניעת עליית המפלס מכאן ולהבא. על

